

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

23 oktober 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de billijke vergoeding voor lokale radio's

1

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over Canvas+

2

Waarnemend voorzitter: de heer Jo Vermeulen

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de billijke vergoeding voor lokale radio's

De voorzitter: De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik zal deze vraag over de billijke vergoeding kort houden, want het probleem is voldoende bekend hier in deze commissie. Het betreft een dossier dat vooral ook een federale poot heeft. Het is dus duidelijk dat de oplossing voor het probleem ook van het federale niveau moet komen, maar ik verwijs toch even naar uw voorganger.

Het is duidelijk dat lokale radio's een billijke vergoeding moeten betalen, want dat werd wettelijk vastgelegd. Men maakt een onderscheid tussen radio's waarvan het 'ogenblikkelijk gewogen bereik' gegeven wordt door de CIM-cijfers en radio's die niet in de CIM-studie worden vermeld. De eerste groep moet een bedrag betalen met een coëfficiënt van 4 euro per luisteraar, de tweede groep betaalt een forfait van 400 euro, want men gaat uit van het onmiddellijk gewogen bereik van 100 luisteraars.

Hoe komt zo'n radio nu terecht in de CIM-cijfers? Dat hangt af van de CIM-enquête. Dat wil zeggen dat er grote schommelingen kunnen zijn, afhankelijk van zeer weinig enquêtegegevens.

Ik heb een voorbeeld opgenomen in mijn schriftelijke vraag, maar er zijn er nog, want velen hebben laten weten dat ze in een gelijkaardige situatie zitten als de Limburgse radio FM Goud. Ik zal niet alles voorlezen, maar u kunt zien dat er een groot verschil is in de bedragen die de zender moet betalen en dat kan zware gevolgen hebben voor de kleine spelers in het radiolandschap.

De vraag over de billijke vergoeding gaat hier al mee sinds de billijke vergoeding werd ingevoerd en betreft niet alleen de lokale radio's, maar ook de culturele sector.

De leden van de meerderheidspartijen, mezelf inclusief, hebben in 2005 een resolutie goedgekeurd. Daarin hebben we aan de Vlaamse Regering gevraagd: "om er bij de bevoegde federale minister op aan te dringen te komen tot een heronderhandeling, opdat afspraken worden gemaakt over rechtvaardiger tarieven, bijvoorbeeld in de

vorm van een forfait afhankelijk van de zendsterkte." De bedoeling daarvan is dat de radio's financieel leefbaar zijn of worden. Er zijn ook andere mogelijkheden.

Sedertdien werden in het Vlaams Parlement heel veel vragen gesteld, onder meer aan de vorige minister van Media. Hij liet weten dat de vorige federale minister Marc Verwilghen dit standpunt niet deelde. Ondertussen is de situatie natuurlijk veranderd, vandaar mijn vragen.

Zijn er in het laatste anderhalf jaar nog gesprekken geweest tussen de Vlaamse minister van Media en de bevoegde federale minister, en zo ja, leverden die gesprekken iets op? Of zult u een nieuw initiatief nemen in het verlengde van de resolutie?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, we zijn benieuwd naar de stand van zaken. Dat is ook de enige vraag, en we stellen die voornamelijk uit bekommernis voor Jan met de pet, voor de kleine spelers op de markt: de kleine lokale radio's die het moeilijk hebben om het hoofd boven water te houden, maar die een vorm van socioculturele activiteit zijn.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vandenbossche, u zei dat u kort zou zijn en ik zal het nog korter houden. Op uw eerste vraag is het antwoord 'neen' en op de tweede 'ja'. *(Rumoer)*

Misschien is dat toch een iets te kort antwoord. Op uw vraag of er tijdens het laatste anderhalf jaar initiatieven werden genomen, is het antwoord dus 'neen'. Er zijn geen gesprekken geweest over deze problematiek tussen de Vlaamse minister van Media, in casu mijn voorganger, en de bevoegde federale collega. Het is wel zo dat mijn voorganger deze problematiek op de agenda van de besprekingen van Hertoginnendal heeft geplaatst. Ze is er even aan bod gekomen.

De toestand is inderdaad veranderd en Marc Verwilghen is nu lid van de Senaat. Hij is dus geen minister meer. Naar aanleiding van uw vraag zal ik vandaag nog een brief richten tot de heer Vincent Van Quickenborne, want hij is nu bevoegd – ik heb nog even gewacht, want ik zou het niet sportief vinden om u te moeten zeggen dat de brief gisteren al vertrokken is. Ik zal in de brief vermelden dat ik er door u aan werd herinnerd dat we dit dossier opnieuw moeten aanpakken en dat ik

de gesprekken met hem wil opstarten – ik ben immers ook nieuw in deze bevoegdheid – om te bekijken of we alsnog tot een vergelijk kunnen komen.

Voor de rest heb ik hier nog een volledig overzicht bij van het verloop van deze problematiek, maar ik veronderstel dat u er niet op aandringt dat ik alles nog eens voorlees, want u kent het even goed of zelfs beter dan ik.

De voorzitter: De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche: Ik ben voorlopig tevreden. Ik verwijs wel nog naar een aantal vragen in het federaal parlement over de billijke vergoeding, maar ongetwijfeld beschikt u over de antwoorden die verstrekt werden door minister Van Quickenborne.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over Canvas+

De voorzitter: De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche: Mijnheer de minister-president, deze vraag zal iets langer zijn dan de voorgaande. We hebben allen gemerkt dat het dagelijkse en uitgebreide lineaire aanbod van Canvas+ er is, en dat doet een aantal vragen rijzen over het statuut van de vele VRT-uitzendingen ‘achter de rode knop’. De vraag luidt in welke mate het VRT-aanbod in 2008 toegankelijk is voor alle Vlamingen.

Een beetje juristerij: artikel 7 van de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT voor 2007-2011 stelt dat de VRT rond de bestaande analoge kanalen digitale toepassingen moet ontwikkelen, te weten: “verrijking, interactiviteit en aanbod op aanvraag”.

Er staat ook: “Lineaire verrijkingen vertrekken vanuit het aanbod van de analoge kanalen.” Over nieuwe digitale kanalen wordt feitelijk maar weinig gezegd. Artikel 8 stelt dat er één bijkomend digitaal televisiekanaal uitgerold wordt met een specialistisch thematisch aanbod in het openbare-omroepdomein cultuur.

In het addendum bij de beheersovereenkomst inzake het openbare-omroepdomein cultuur van maart 2007 werd een en ander gepreciseerd. Ik verwijs naar het “louter digitale aanbod” zoals dat beschreven is in artikel 3, paragraaf 1, van het addendum: “In het lineaire aanbod

van één, Ketnet of Canvas wordt de mediagebruiker attent gemaakt op een mogelijkheid tot interactiviteit, een parallelle live-uitzending (lineaire verrijking) of op extra aanbod op aanvraag (niet-lineaire verrijking en andere vormen van niet-lineaire diensten).”

Op een aangegeven schakelmoment kan de kijker dus bij het bekijken van het reguliere lineaire programma overschakelen, bij wijze van spreken. Hij kan het programma verlaten, waarna hij terechtkomt in een alternatief programma. Velen van ons zullen dat al wel hebben gedaan. In de overeenkomst staat dat het gaat over een “alternatief programma met een evenementieel karakter, of een kleine portal, die hem naar extra programma’s op aanvraag of diensten leidt”.

Sinds september is er achtereenvolgens in de vooravond Ketnet+ en ‘s avonds Canvas+. Elke avond is er daarmee enkele uren na elkaar een lineair aanbod dat complementair wil zijn aan wat er op hetzelfde moment wordt uitgezonden op respectievelijk Ketnet en Canvas. De perstekst over Canvas+ spreekt letterlijk over “een inhoudelijk sterk alternatief voor kijkers die op een bepaald moment hun gading niet vinden in de gewone Canvasprogrammering”. Bijvoorbeeld, is er op Canvas sport, dan toont Canvas+ wel een film, en omgekeerd. Op nogal wat avonden overstijgt dat lineaire aanbod op Canvas+ de programma’s die een nadrukkelijke link hebben met wat er op dat moment op Canvas te zien is. Het overstijgt de “parallelle live-uitzendingen” en “alternatieve programma’s met een evenementieel karakter”. Dat wordt dus zeer ruim en zeer rekbaar geïnterpreteerd. Het feit dat er bijvoorbeeld in Gent een – overigens uitstekend – filmfestival is, wordt aangegrepen om op Canvas+ documentaires over het Hollywood van de jaren zeventig, biografieën van regisseurs en films die ook op het festival te zien zijn, als evenementiële programma’s achter de rode knop te stoppen. Ik ben er zelf getuige van geweest: een aantal films van het filmfestival zijn uitgezonden achter de rode knop.

De vraag is: is het uitzenden van een film überhaupt een evenementieel gegeven? Wat is het statuut van het dagelijkse complementaire aanbod van Canvas+? Het hoeft geen verbazing te wekken dat bij de meeste mensen de perceptie wel een beetje anders is. Vele mensen beschouwen het als een nieuw kanaal. Bijvoorbeeld ook de pers doet dat. Op 30 september schreef Het Belang van Limburg: “Er is een nieuwe zender.” De Morgen had het over “een bijna volwaardig tv-kanaal”. Ook wekt de manier waarop tv-gidsen de programma’s van het ‘aparte kanaal’ Canvas+ afdrukken, alleszins de indruk dat er een nieuw kanaal is.

Wie zegt dat dit dagelijkse complementaire aanbod louter en alleen een digitale verrijking is van het bestaande aanbod, in de zin van artikel 7 van de beheersovereenkomst, moet beseffen dat er daarmee een

oeverloze semantische discussie kan worden begonnen. Als we ‘verrijking’ moeten interpreteren als een dagelijks lineair aanbod dat compleet complementair is aan wat er al bestaat, zijn, bij wijze van spreken, eigenlijk alle kanalen die we in Vlaanderen kunnen ontvangen, in die terminologie dan niet gewoon verrijkingen van het aanbod van Eén en Canvas?

Als men zich daarover vragen stelt, komt men al vlug terecht in de discussie pro of contra de VRT. Dat is mijn bedoeling eigenlijk niet. De inspanningen die de VRT doet om een extra hoeveelheid kwaliteitsvolle programma's aan te bieden, waaronder heel wat cultuurprogramma's, kan alleen maar worden toegejuicht. Ik ben echter vooral bezorgd over de toegankelijkheid van die programma's. Alle Vlaamse belastingbetalers financieren de VRT. Het is dus aan de VRT om ervoor te zorgen dat zijn aanbod toegankelijk is voor al die Vlamingen, en niet alleen – voorlopig althans – voor een minderheid. Niet iedereen beschikt immers over die fameuze rode knop. Dat is het universaliteitsprincipe.

Er is sprake van diverse klachten. Zo zijn sommige mensen niet bij een kabelmaatschappij aangesloten. Zij kijken via DVB-T of voorlopig zelfs via antenne. Ze worden dus uitgesloten van dat digitale extra aanbod van de VRT, omdat Canvas+ nu eenmaal voorbehouden is aan digitale kijkers die over interactiviteit beschikken, namelijk de abonnees van Telenet en Belgacom. De heer Decaluwe is er niet, dus ik zal het maar zeggen: is er überhaupt interactiviteit nodig om een basketbalwedstrijd op Canvas+ te bekijken? Wat heeft het lineaire uitzenden op Canvas+ te maken met interactiviteit? Artikel 26 van de beheersovereenkomst zegt dat de VRT het lineaire aanbod van zijn radio- en televisiekanalen op alle plaatsen in Vlaanderen, inclusief Brussel, ter beschikking moet stellen, via het eigen zenderpark.

Er komen klachten binnen van mensen die op een of andere manier wel over internet beschikken, maar niet over digitale televisie. Die eerste groep is ondertussen wel een meerderheid van de Vlamingen, maar de tweede is een minderheid. Die mensen vragen zich af waarom het aanbod dat nu achter een rode knop wordt weggestopt, niet toegankelijk is via internet. Er zijn voorbeelden genoeg. In de beheersovereenkomst wordt internet nadrukkelijk als een belangrijk medium erkend. Het komt ook zeer nadrukkelijk aan bod in verband met het specialistisch thematisch cultuuraanbod in het zogenaamde derde spoor. Dat spoor mag niet worden verwaarloosd ten voordele van een politiek die alle specialistische cultuur wegstopt achter de rode knop van Canvas+. Bij de openbare omroepen van buurlanden als Nederland en Groot-Brittannië zijn veel eigen producties naderhand gratis te bekijken.

Kijkers klagen ook over de talrijke herhalingen op de reguliere VRT-netten. Dat is ook een discussie die we

hier al meermaals hebben gevoerd. De VRT stelt meestal dat die ingegeven zijn door het feit dat de zender niet genoeg geld heeft om altijd maar nieuwe programma's te maken. Ook dat is een traditionele discussie in deze commissie. Dan komt het natuurlijk bijzonder vreemd over dat het extra aanbod achter de rode knop zit. Toen er een tijdje geleden herhalingen van In De Gloria werden uitgezonden, liep er tegelijk op Canvas+ een documentaire over Jacques Brel. Waarom het ene op Canvas werd uitgezonden en het andere op Canvas+ is een vraag die velen bezighoudt. De VRT stelt dat dat aanbod tegen marginale kosten wordt gerealiseerd. In sommige gevallen kan dat enigszins de wenkbrauwen doen fronsen. Ik heb de uitzendingen van Canvas+ van zeer dichtbij meegemaakt op het Filmfestival van Gent. Dat was overigens een goed initiatief, maar het is onmogelijk dat er hier sprake was van marginale kosten. Zo liepen er bij de World Soundtrack Award heel veel mensen van de regie van de VRT rond. In sommige gevallen is er dus geen sprake van marginale kosten om programma's te maken voor Canvas+.

Ik wil in elk geval vermijden dat reguliere kanalen oude opgewarmde kost serveren en dat het sprankelend nieuwe aanbod zich achter de rode knop bevindt. In dat geval vervult de VRT een andere rol als openbare omroep. Zo worden de kijkers aangezet om een abonnement te nemen bij Telenet of Belgacom.

Mijnheer de minister-president, hoeveel Vlamingen kijken via DVB-T? Hoeveel Vlamingen kijken digitaal televisie?

Mijnheer de minister-president, wat is uw mening over het feit dat antennekijkers worden uitgesloten van dat aanbod? Valt het lineaire aanbod dat de VRT exclusief digitaal aanbiedt klaar en duidelijk onder de definitie van artikel 7 van de beheersovereenkomst, zijnde lineaire verrijkingen die vertrekken vanuit het bestaande analoge aanbod? Waar ligt de precieze grens met een nieuw kanaal zoals gedefinieerd in artikel 6 van de beheersovereenkomst?

Hoe past het aanbod van Canvas+ in het dossier van het nog op te richten digitaal televisiekanaal met een specialistisch thematisch aanbod in de sector cultuur?

Is het niet noodzakelijk om via internet de toegankelijkheid van het aanbod van de VRT voor alle Vlamingen te verhogen?

Met mijn vragen en kritische bedenkingen bij Canvas+ insinueer ik niet dat het niet kan of niet mag. Alleen zou ik daar een duidelijk juridisch standpunt over willen. Wat mij betreft, is zelfs een derde kanaal bespreekbaar.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik sluit me in grote mate aan bij de heer Vandenbossche. Hij geeft vooral een juridische insteek. Mijn benadering is veeleer die van de cultuurwerker of van de agoog.

Drie jaar geleden heb ik met Stefaan De Clerck een stuk geschreven waarin we een pleidooi hielden voor veel meer cultuur op televisie. Ik denk dat we die zorg met velen uit deze commissie delen. De VRT heeft daar via een driesporenbeleid een antwoord op geformuleerd. In de huidige beheersovereenkomst, waarvan de heer Vandenbossche verwijst naar een addendum, staat een cultuurkanaal beschreven. Die drie dimensies zijn in de beheersovereenkomst aanwezig. Het verhaal is echter voornamelijk om financiële redenen niet kunnen doorgaan. Het heeft een andere gedaante aangenomen.

We moeten zoeken naar een methode om die doelstelling te realiseren, zij het iets minder ambitieus dan oorspronkelijk in de beheersovereenkomst was gesteld. Vandaag kan worden gediscussieerd over de vraag of de manier waarop dat gebeurt, voldoende is. Wat mij betreft, is alles wat kan bijdragen tot de doelstelling oké. We kunnen trouwens ook discussiëren over de definitie van verrijkte inhoud.

Ik deel de zorg van de heer Vandenbossche wanneer het gaat over de toegankelijkheid. Dat cultuurkanaal was een open net waar iedereen kon naar kijken. We moeten die toegankelijkheid hard maken. De techniek van de rode knop is een prachtige techniek. Ik hoop dat er een dag komt dat iedereen die interactiviteit in de huiskamer zal hebben. Dan doet het er niet toe of je een rode knop of een open net hebt.

De infrastructuur voor toegankelijkheid is er. Daar is dus geen extra kost aan verbonden. Ik ben er niet tegen dat we de techniek verder ontwikkelen, maar ik vind het wel jammer dat niet iedereen kan kijken. We moeten ernaar streven dat zo veel mogelijk mensen kunnen kijken. Volgens de heer Vandenbossche mag dat zelfs via een zelfstandig kanaal. Dat benadert heel sterk wat wijzelf hebben gezegd.

De vraag is wat daarin moet staan en hoever we dat openrekken. We kunnen rode knoppen invoeren bij Eén, Canvas, Ketnet en Sporza. Dan hebben we vier extra televisiezenders. Dan sluiten we aan bij de voorstellen van Tony Mary, die daarvoor een hoop extra geld vroeg in de beheersovereenkomst. Dat is afgevoerd en geklasseerd.

Mijnheer de minister-president, er moeten keuzes worden gemaakt. Hoe ver gaan we? Dat heeft te maken met kosten, met principes en met de verhouding met de commerciële televisiewereld. Cultuur blijft voor mij een prioritair aanbod, maar dat geldt ook voor de kleine sporten. Ook de heer Decaluwe heeft daar al op gewezen. Eindelijk hebben we een middel om de Champions

League volleybal op televisie uit te zenden. Dat kon in het verleden niet. Het gaat dus niet alleen over cultuur maar over een televisieaanbod dat niet tot de reguliere zendschema's behoort en dat een ander publiek probeert te bereiken. Het is belangrijk om dat als criterium te hanteren.

Ik pleit niet voor het onwaarschijnlijk openrekken van de mogelijkheden tot het organiseren van vier extra zenders. Het moet over verrijking gaan. Ik vind dat een heel belangrijk principe. Het effect van deze operatie mag echter niet zijn dat alles wat met cultuur te maken heeft, naar de rode knop wordt verbannen en dat we helemaal geen cultuur meer te zien krijgen op de generalistische zender. Wanneer ik pleit voor meer cultuur op de drie sporen, dan is dat in eerste instantie in de meest bekeken programma's op de meest bekeken zenders van de VRT. Het mag geen alibi-operatie worden.

We moeten de knelpunten onder ogen zien maar we moeten er wel positief tegen aankijken. De VRT is een huis van innovatie. Het innovatieve is een belangrijk criterium uit de beheersovereenkomst. Wanneer we digitale televisie in zoveel mogelijk huiskamers willen, dan moeten we werken met teasers. We moeten smaakstof toevoegen aan het televisielandschap. Niet alleen de VRT doet dat maar ook de commerciële zenders.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de essentie van deze discussie en van de vragen van de heer Vandenbossche is: geven we de VRT een extra digitaal kanaal of niet?

We kunnen natuurlijk eindeloos discussiëren over de invulling van Canvas+. Zijn bijvoorbeeld de oefenritten van Formule 1 een vorm van verrijkte inhoud? De sportliefhebber zal het gevoel hebben dat hij iets mist als die ritten achter de rode knop worden gestopt. Dat zijn eindeloze discussies. Wij moeten de discussie tot haar essentie herleiden en ons afvragen of we de VRT toelaten om een extra digitaal kanaal te creëren.

Op de radio hebben ze het al veel eerder gedaan, en daar kraait geen haan naar. Ze hebben al een semimonopolie op de DAB, met Donna hitbits, Klara continuo en dergelijke. Nu krijg je het verlengde daarvan op televisie. Uiteraard heeft niet iedereen een digitale aansluiting, en dus is het aanbod niet voor iedereen toegankelijk. Daar kunnen we dus duidelijk stellen dat alles wat men op die kanalen programmeert, moet kunnen worden gedefinieerd als 'niet bestemd voor een breed publiek'. Er zullen dus nog plezierige discussies volgen over wat verrijkte inhoud is en wat niet. De vraag van de heer Vandenbossche is in elk geval terecht.

De definitie van een televisiekanaal is niet dat er 24 uur per dag wordt uitgezonden. Vitaya was ook een kanaal met weinig programma's die in loops werden uitgezonden. Ik ben zeer benieuwd in welke richting de discussie nu weer zal gaan.

Ik wil erop aandringen om de vraag omtrent de VRT en zijn digitale televisiekkanalen nog eens afzonderlijk te behandelen. Nu zal de VRT daar weer creatief mee omgaan, en dan krijg je weer eindeloze discussies.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, er zijn heel wat zaken aan bod gekomen. Ik zal zo veel mogelijk op alle vragen trachten te antwoorden. Maar ook later, wanneer de discussie zich verder ontwikkelt, zullen we daar in deze commissie nog van gedachten over wisselen.

Mijnheer Vandenbossche, om uw eerste vraag te kunnen beantwoorden, heb ik wat cijfermateriaal over televisiekijkend Vlaanderen meegebracht. Er wordt met betrekking tot televisiekijkend Vlaanderen niet gesproken over het aantal kijkers of Vlamingen, maar over het aantal huishoudens. Het Vlaamse Gewest telt 6.161.600 inwoners voor 2.550.088 huishoudens – die gegevens komen van de FOD Economie. Geschat wordt dat 2.514.000 huishoudens een televisie in huis hebben. Dat cijfer komt dan weer uit het jaarboek van het Europees Audiovisueel Observatorium.

De halfjaarcijfers van Belgacom TV maken melding van 391.000 klanten voor heel België. Belgacom geeft geen cijfers voor Vlaanderen, maar in een radio-interview van 5 september op de RTBF meldde Jean-Charles De Keyser van Belgacom dat er meer dan 400.000 klanten waren, waarvan 230.000 in Wallonië. De omgekeerde telling zou dan inhouden dat er 170.000 zijn in Vlaanderen en in Brussel. De halfjaarcijfers voor Telenet bedroegen 479.000 digitale aansluitingen. Interkabel had eind 2007 een 70.000-tal digitale kijkers. TV Vlaanderen meldde recentelijk het overschrijden van de kaap van 70.000 digitale satellietklanten. Schattingen van het aantal digitale antennekijkers zijn zeer moeilijk te maken. Men vermoedt dat dit momenteel een 40.000-tal huishoudens zijn. Ruw geschat geeft dat een totaal van 830.000 digitale televisiekijkers in Vlaanderen.

Ik ben van mening dat de Vlamingen die gratis digitaal via de antenne naar de programma's van de VRT kijken, ook het bijkomende aanbod van Eén+, Canvas+ en Ketnet+ moeten kunnen ontvangen. Ik zal die stelling ook juridisch onderbouwen. Op basis van de beheersovereenkomst is dit namelijk niet uitgesloten. Meer nog: op basis van de beheersovereenkomst is de VRT daar zelfs toe verplicht, en wel om de volgende redenen. Eén: de VRT

moet het lineaire aanbod van alle tv-kanalen via aardse zenders uitzenden. Twee: Canvas en Canvas+ vormen samen één tv-kanaal. Drie: Canvas+ is een onderdeel van het lineaire aanbod van het Canvaskanaal. Vier: De VRT moet Canvas+ uitzenden via aardse zenders.

Ik zal die vier argumenten nu verder uitwerken, telkens verwijzend naar de beheersovereenkomst. Eén: de VRT moet het lineaire aanbod van alle tv-kanalen via aardse zenders uitzenden. Artikel 25, paragraaf 1, van de beheersovereenkomst stelt dat de VRT de opdracht heeft zijn aanbod maximaal te verspreiden in Vlaanderen. Het is volgens dezelfde bepaling de opdracht van de VRT om ervoor te zorgen dat zijn aanbod maximaal aanwezig is op alle relevante platformen via alle relevante netwerken in Vlaanderen. Het lijkt dus geen twijfel dat – zeker na de analoge uitschakeling die zal plaatsvinden op 3 november 2008 – ook de digitale ether moet worden beschouwd als een relevant platform in de zin van deze bepaling. Paragraaf 2 van hetzelfde artikel is nog duidelijker: "Het lineaire aanbod van alle radio- en televisiekkanalen (in de standaarddefinitie) zal via aardse zenders worden uitgezonden."

Twee: Canvas en Canvas+ vormen samen één tv-kanaal. Op basis van de begripsomschrijvingen in de beheersovereenkomst kom ik tot de conclusie dat het extra digitale aanbod dat de VRT aanbiedt onder de naam Eén+, Canvas+ en Ketnet+ moet worden gekwalificeerd als 'lineaire verrijking'. Het gaat niet om nieuwe digitale kanalen, maar wel om lineaire verrijking bij de bestaande VRT-kanalen Eén, Canvas en Ketnet.

Belangrijk is dat het begrip 'kanaal' in de beheersovereenkomst op technologieonafhankelijke wijze is omschreven. Het begrip 'kanaal' verwijst niet, zoals we misschien intuïtief zouden denken, naar een welbepaalde frequentieband of een onderdeel ervan dat gebruikt wordt voor het doorgeven van een audio- of videostroom. Het concept 'digitaal kanaal' betekent volgens artikel 6, paragraaf 2, van de beheersovereenkomst "een geheel van lineaire en niet-lineaire audio- en/of audiovisuele mediadiensten en multimedadiensten, dat gegroepeerd onder een net-merk via elektronische digitale omroepnetwerken aan de mediagebruiker wordt aangeboden."

In die context van de beheersovereenkomst is het duidelijk dat bijvoorbeeld de programma's van Canvas en van Canvas+ samen één kanaal vormen, ongeacht of zij nu worden doorgegeven via de kabel dan wel via de digitale antenne. Het is voor de juridische kwalificatie evenmin relevant of het aanbod van Canvas+ wordt opgevraagd via een rode knop dan wel door te zappen naar een ander frequentiegebied.

Drie: Canvas+ is een onderdeel van het lineaire aanbod van het Canvaskanaal. Indien de VRT met toepassing

van artikel 25, paragraaf 2, van de beheersovereenkomst verplicht is zijn lineaire televisieaanbod uit te zenden via aardse zenders, dan omvat dit naast de programma's van Canvas ook het aanbod van Canvas+. Om dit te verantwoorden, grijp ik terug naar de definities in artikel 6 van de beheersovereenkomst. Canvas+ is in de zin van dat artikel een lineaire dienst, namelijk een dienst waarbij de VRT zijn aanbod aan de mediagebruiker aanbiedt in een door de VRT in de tijd vastgelegd programma- en uitzendschema. Met andere woorden: de VRT bepaalt wanneer de gebruiker Canvas+ kan bekijken. De gebruiker kan het aanbod niet opvragen op een zelfgekozen tijdstip, zoals bij het aanbod van Net Gemist.

Vier: de VRT moet Canvas+ uitzenden via aardse zenders. Nu Canvas+ juridisch moet worden gekwalificeerd als een onderdeel van het lineaire aanbod van het Canvas-televisiekanaal, is de VRT verplicht dit uit te zenden via aardse zenders. De VRT heeft mijn administratie laten weten dat hij technisch in staat is om het extra lineaire aanbod van Canvas+, Ketnet+ en Eén+ via de digitale ether aan te bieden. Ik roep bij dezen de VRT op om hier zo snel mogelijk werk van te maken.

Het extra digitale aanbod dat de VRT aanbiedt onder de naam Canvas+, Ketnet+ en Eén+ is wel degelijk te kwalificeren als een lineaire verrijking die vertrekt vanuit het bestaande analoge aanbod.

Ten eerste: de VRT kan geen nieuw kanaal aanbieden en doet dat ook niet met Canvas+. Zoals u weet kan de VRT, met toepassing van artikel 7 van de beheersovereenkomst, geen nieuwe analoge kanalen opstarten. De mogelijkheden voor het opstarten van een nieuw digitaal kanaal zijn beperkt tot een cultuurkanaal, en op termijn eventueel een nieuws- en informatiekanaal, en dat enkel onder strikte voorwaarden. De argumentatie die ik zojuist heb gegeven, geldt ook hier: het extra digitale +-aanbod kan niet gekwalificeerd worden als een apart kanaal.

Ten tweede: de VRT kan wel digitale verrijking aanbieden. Artikel 7, paragraaf 2, van de beheersovereenkomst stelt dat de VRT alle bestaande analoge kanalen onverkort digitaal moet aanbieden en rond deze kanalen digitale toepassingen moet ontwikkelen, te weten: verrijking, interactiviteit en aanbod op aanvraag (VIA). Met toepassing van artikel 2, paragraaf 2, ontwikkelt de VRT deze VIA-diensten voor elke mediagebruiker, inclusief de antennekijker. Met verrijking worden krachtens artikel 6 van de beheersovereenkomst de digitale diensten bedoeld die meegestuurd worden met het aanbod en die een betere service, toegevoegde waarde of beleving en extra comfort bieden aan de mediagebruiker. Deze verrijking kan lineair en niet-lineair zijn. De VRT kan dus perfect een lineair +-aanbod ontwikkelen rond Canvas, zelfs wanneer Canvas via de ether niet meer analoog zou worden uitgezonden. Maar daarbij moet de VRT wel rekening houden met het tweede lid van artikel 7,

paragraaf 2: "Lineaire verrijkingen vertrekken vanuit het aanbod van de analoge kanalen."

Ten derde: het Canvas+-aanbod moet vertrekken vanuit de analoge Canvas. De VRT heeft mijn administratie meegedeeld dat hij zijn lineaire verrijkingen, dus het +- aanbod, ontwikkelt vanuit zijn lineaire aanbod. Ik citeer: "De digitale verrijking via Canvas+, Ketnet+ en Eén+ biedt Eén, Canvas en Ketnet onder andere de mogelijkheid om onverwachte gebeurtenissen en evenementen waarvan niet precies voorspeld kan worden hoe lang ze zullen duren, integraal uit te zenden zonder aan het gewone programma-aanbod te raken. Lange sportwedstrijden, uitgebreide muziekcapitatie en actuele politieke en culturele gebeurtenissen lenen zich voor dergelijke live-uitzendingen, die het aanbod van het modernet verrijken. De analoge kijker krijgt een even sterk en even groot tv-aanbod als tot nu toe het geval was. De digitale kijker krijgt daarnaast een extra verrijkt aanbod dat het aanbod van het modernet aanvult."

Zolang de lineaire verrijking werkelijk vertrekt vanuit het aanbod van het analoge Canvas, Ketnet of Eén, zie ik geen probleem. Wanneer de lineaire verrijking niet vertrekt uit het analoge net, worden de betrokken uitzendingen echter problematisch. Er ontstaat dan niet automatisch een nieuw kanaal, doch de VRT leeft dan artikel 7, paragraaf 2, van de beheersovereenkomst niet na. Van een nieuw digitaal kanaal in de zin van artikel 6, paragraaf 2, van de beheersovereenkomst, is pas sprake wanneer de VRT een geheel van nieuwe lineaire en niet-lineaire audiodiensten en audiovisuele mediadiensten zou lanceren, onder een geheel nieuw net-merk of naam. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een educatief kanaal dat zou worden opgestart onder een nieuwe naam.

De Vlaamse Regering heeft op 2 maart 2007 haar goedkeuring gegeven aan het VRT-cultuurproject. Met de goedkeuring en de ondertekening van het addendum aan de beheersovereenkomst inzake het openbare-omroepdomein cultuur, werd toen beslist om geen apart digitaal kanaal uit te bouwen, maar om eerder te opteren voor het onderbrengen van het cultuuraanbod in het driesporenbeleid cultuur, waarnaar al werd verwezen. Het driesporenbeleid staat voor: spoor 1, meer accenten op de cultuuritems in de bestaande netten, spoor 2, het uitbreiden van het aanbod van cultuurspecifieke programma's en spoor 3, de uitbouw van een extra digitaal cultuuraanbod via radio, televisie, webplatform en mobiele netwerken en het versterken van het cultuuraanbod op Klara.

Wat betreft het extra aanbod cultuur via digitale tv, was er in 2008 regelmatig een extra aanbod, zoals de uitreiking van de cultuurprijzen en de Koningin Elisabethwedstrijd. Nu is het extra digitale cultuuraanbod ondergebracht in het Canvas+ -aanbod. Op Canvas+ is er sinds eind september, thematisch, enkele keren per week een extra cultuuraanbod te zien.

Krachtens artikel 7 van dit addendum bij de beheersovereenkomst, zullen partijen de uitvoering ervan evalueren in november 2008. Daartoe werd reeds aan het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media de opdracht gegeven om een evaluatietraject uit te bouwen. Dat is momenteel aan de gang. De evaluatie is dus in volle voorbereiding en zal in november opgeleverd worden.

Als gevolg van de convergentie is het onvermijdelijk dat ook het internet in de toekomst een groeiende rol zal spelen om de toegankelijkheid van het aanbod van de VRT te verhogen. Men moet echter een onderscheid maken tussen het internet als media-inhoud en het internet als distributieplatform. In de beheersovereenkomst wordt de inhoudelijke invulling van de openbare-omroepopdracht van de VRT gekoppeld aan het internet als medium. De artikelen 2 en 6 van de beheersovereenkomst vermelden dienaangaande respectievelijk: “De VRT brengt zijn aanbod via alle relevante media: radio, televisie, internet en mobiel en via alle relevante analoge en digitale netwerken” en “Een internetaanbod is een aan het medium aangepast aanbod dat gegroepeerd onder een net-merk via een open elektronisch breedband-netwerk aan de mediagebruiker wordt aangeboden.”

Deze artikelen gaan uit van een inhoudelijke benadering van het internet, gekoppeld aan een specifiek aanbod, zoals bijvoorbeeld ‘dredactie’ of ‘Sporza’. In de toekomst zal het internet echter steeds meer de rol van een louter distributieplatform gaan vervullen, evenwaardig aan bijvoorbeeld een kabelomroepnetwerk, een satelliet-omroepnetwerk of een etheromroepnetwerk. Waar deze laatste netwerken gekoppeld worden aan een ervaring via een televisietoestel, is het in de toekomst ook mogelijk om dezelfde inhoud te brengen via het internet-netwerk dat aan de pc wordt gekoppeld. In die zin zie ik het internet en het daaraan gekoppelde pc-scherm, als een nieuwe manier van beleving van het huidige lineaire omroepgebeuren. We zien vandaag reeds dat met bijvoorbeeld www.zattoo.com de lineaire programma’s van VT4 via het internet bekeken kunnen worden. Dit is een voorbeeld van nieuwe, zij het individuele, televisiebeleving via de pc.

Rekening houdend met de technologische vooruitgang is het niet ondenkbaar dat men deze televisiebeelden niet langer hoeft te bekijken via het pc-scherm, maar via de televisie in de woonkamer. Ook dit is iets wat in de besprekingen met de VRT aan bod moet komen. De VRT stelt dat hij het breedbandinternet tot een volwaardig medium wil maken, conform de beheersovereenkomst. De VRT bestudeert ook de mogelijkheden om zijn aanbod via mobiele platformen ter beschikking te stellen.

Mijnheer Caron, u wees erop dat we moeten voorkomen dat het ‘normale’ televisiekanaal niet langer aan cultuur zou doen. Ik heb hier voor u: “Behoud aanbod cultuur op generalistische televisiekanalen. VRT zal wanneer

een digitaal televisie cultuurkanaal wordt uitgebouwd, het aantal uitzenduren cultuurprogramma’s op zijn generalistische televisiekanalen minstens behouden”. Ik heb hiermee ook uw vraag beantwoord.

Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat ik hiermee op de vele vragen heb geantwoord. Ik meen dat we met deze antwoorden in de toekomst waarschijnlijk opnieuw discussies zullen hebben in deze commissie, maar ik hoop toch dat de heer Vandenbossche vandaag een uitgebreid antwoord heeft gekregen op al zijn vragen.

De voorzitter: De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche: Mijnheer de minister-president, ik vond het een heel gestoffeerd antwoord, waarvan twee dingen belangrijk zijn.

Er bestaat de verplichting in hoofde van de VRT om aards uit te zenden. Dat lag voor de hand, maar het verwondert me een beetje dat men niet spontaan doet waartoe men verplicht is. Ik verwacht op die vraag geen antwoord van u, mijnheer de minister-president, maar eigenlijk veeleer van de VRT.

Wat is nu verrijking van het analoge aanbod? Dat blijft een zeer vaag begrip. Ik denk dat de enige oplossing is – en dat zal binnenkort ook gebeuren – dat men in het licht van de traditionele werkbezoeken die deze commissie aan de VRT brengt, de discussie voert over wat verrijking is en wat het ene en het andere inhoudt. Is Ketnet+ een verrijking van Ketnet? Ik twijfel daar aan.

Het blijft natuurlijk een discussie die zich wentelt in een soort vaagheid. Het is soms betwistbaar dat het een verrijking is van wat men analoog toont. Ik verwees naar de herhaling van In De Gloria, maar ik kan een hele reeks voorbeelden aanhalen waarvan men zich kan afvragen of het een verrijking is of eigenlijk een ander kanaal waarmee men bezig is. Ik heb u trouwens gezegd dat ik daar niet zo’n groot probleem mee heb, maar ik wil er wel duidelijkheid over.

Mijnheer de minister-president, alvast bedankt voor het zeer gestoffeerde en, voor mij, heel goede antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
